ਐਸ. ਮਧੁਸੂਦਨ ਰੈੱਡੀ
ਬਨਾਮ
ਐਨ. ਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰਬਰ 5503-04 ਦੇ 2022)
ਅਗਸਤ 18, 2022

[ਐਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਾਰੀ ਅਤੇ
ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਕੋਡ, 1908 – ਐਸ.114 ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ ਓਰ. XLVII – ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ – ਬਣਾਉਣ ਯੋਗਤਾ – ਫੈਸਲਾ: ਐਸ.114 ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ ਓਰ XLVII ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਤਬ ਬਣਾਉਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ (i) ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ, ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ; (ii) ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ; ਜਾਂ (iii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਲਈ – ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਪਵੇ – ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ – ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਜ਼ਰੀਏ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ – ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ – ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਸਿਰਫ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ – ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਹੀ ਸਰੈਂਡਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ – ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ – ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਐਕਸ-ਪਾਰਟੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਦੂਜੇ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਤੀਜੇ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਚੌਥੇ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਵੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ - ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਪੰਜ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ ਸਨ - ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਇੱਕੋ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਤਬ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਜਤਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ - ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਪਵੇ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 CPC। ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਜ਼ਰੀਏ ਲਈ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਬੂਤ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਰਕ ਹੈ। ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਵਾਕ ਨੂੰ "ਘੁੱਟ, ਘੁੱਟ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ [ਪੈਰਾ 26][65-G-H; 66-A-D]

2. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਆਰਡਰ XLVII CPC ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਤਿੰਨ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬੀ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਦੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ 09 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ; ਨਾ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਮਿਤੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਨਾਲ। ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। [ਪਰਾ 27]

[ਪੈਰਾ 27]

3. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸਰੰਡਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰੰਡਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਾਭ ਲਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕਪਾਸੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ; ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 23 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ; ਤੀਜਾ ਮੌਕਾ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜੋ 23 ਮਾਰਚ 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈਆਂ; ਚੌਥਾ ਮੌਕਾ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ; ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਮੌਕਾ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਦੋਂ ਉਹ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਅਤੇ

20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ। [ਪੈਰਾਸ 28 ਅਤੇ 31]

4. ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਬੂਤਿਤ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ 'ਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੀਕਸ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਨ ਚਾਨਣ 'ਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ 'ਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਰਹਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਕਸ਼ਾ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 31 'ਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਪੰਜ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜੋ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਗੰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। [ਪੈਰਾ 34]

5. ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਇੱਕੋ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਕਸ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਖਿੱਚਣ 'ਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਸ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ "ਅਸਲੀ" ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਨਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਸਬੂਤ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ ਪਲਟ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਬੱਬੂ ਉਰਫ ਕਲਿਆਂਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ (1979) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 74; ਸਕੁਰੂ ਬਨਾਮ ਤਾਨਾਜੀ (1985) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 590 : [1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 109; ਧਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਬੀਜਾਪੁਰ ਕੋਆਪ. ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (2007) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 109 : [2007] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 729 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕਰਨਲ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1980) ਸੁਪਲ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 562; ਪਾਰਸੀਓਂ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਮਿਤਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1997) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 715 : [1997] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 470; ਲਿਲੀ ਥਾਮਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 224 : [2000] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1081; ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਹਾਈਟੈਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਥਰਮਿਕਸ & ਹਾਈਡ੍ਰੋਪਾਵਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 651 : [2005] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 517; ਜੈਨ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਨ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਪਬਲਿਕ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ.(2006) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 501 : [2006] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 409; ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮਾਯਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 320 : [2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 25; ਅਰਿਬਮ ਤੁਲੇਸ਼ਵਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਅਰਿਬਮ ਪਿਸ਼ਾਕ ਸ਼ਰਮਾ (1979) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 389; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲ ਸੇਨਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (2008) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 612 : [2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 4; ਐਸ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (1993) 4 ਸੁਪਲ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 595 : [1993] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1; ਪਟੇਲ ਨਰਸੀ ਠਾਕਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦਿਯੁਮਨ ਸਿੰਘਜੀ ਅਰਜੁਨਸਿੰਘਜੀ (1971) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 844; ਰਾਮ ਸਾਹੂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਥ੍ਰ ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਰਾਵਤ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 89ਓ; ਚੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੇਕੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮੋਰਾਨ ਮਾਰ ਬਾਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕੋਸ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੋਸਟ ਰੈਵ. ਮਾਰ ਪੌਲਸ ਅਥਾਨਾਸੀਅਸ ਅਤੇ ਹੋਰ – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[2000] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1081 ਪੈਰਾ 4 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 109 ਪੈਰਾ 7 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2007] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 729 ਪੈਰਾ 7 ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5503-5504 ਦੇ 2022।

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ 29.04.2022 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਦਰਭ (ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 2 ਦੇ 2014 (ਰਿਵ. ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 6377 ਦੇ 2014) ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 2786 ਦੇ 2013).

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5505 ਦੇ 2022.

ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਵੀ. ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਚੁਤ ਰੈੱਡੀ, ਸੋਮਨਾਦਰੀ ਗੌੜ ਕਟਮ, ਨਿਧੀ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਗਣੇਸ਼ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸਿਰਾਜ ਮਲਿਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਗਿਰੀਧਰ ਰਾਓ, ਸ੍ਰੀਧਰ ਪੋਟਾਰਾਜੂ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵਾਨੂ ਤੁਸ਼ੀਰ, ਰਜਤ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਗਾਇਆਂਗਚੈਪ ਗੰਗਮੇਈ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2022 ਨੂੰ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 2 ਦੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 6377 ਦੇ 2014 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2786 ਦੇ 2013 ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 4997 /2014 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2787 /2013 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ)। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 09 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 23 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਮਹਾਬੂਬਨਗਰ ਦੇ ਜੌਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ ਐਫ1/3/2005 ਅਤੇ ਐਫ1/4/2005 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 31 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਸ਼ਾਦਨਗਰ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1967 ਦੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

3.1 ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਚੇਨਾ ਰੈੱਡੀ, ਦੋਵੇਂ ਬੁੱਚੀ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਕੱਮਦਾਨਮ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਾਦਨਗਰ ਮੰਡਲ, ਮਹਬੂਬਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ1SUPERSCRIPT। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਸਵਰਗੀ ਵੇਂਕਟ ਅਨੰਤ ਰੈੱਡੀ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਰਾ, ਸਵਰਗੀ ਲਕਸਮਾ ਰੈੱਡੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਰਤਾ ਸੀ। ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ

ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਮੌਖਿਕ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਵਰਗੀ ਐਲ. ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਰੈੱਡੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 6), ਸਵਰਗੀ ਲਕਸਮਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਲ. ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਰੈੱਡੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਐਲ. ਸਮੀਰਾ ਰੈੱਡੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ, ਜੋ ਕਿ 57 ਏਕੜ ਅਤੇ 16 ਗੁੰਟਾ ਜਮੀਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ, ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 1966 ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸਵਰਗੀ ਚੇਨਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ (ਰਾਮ ਰੈੱਡੀ, ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਲਕਸਮਾ ਰੈੱਡੀ) ਨੇ 98 ਏਕੜ 18 ਗੁੰਟਾ ਜਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਿਲਣ 'ਤੇ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਸ਼ਾਦਨਗਰ, ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਏ.ਪੀ. (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ) ਟੈਨੈਂਸੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਮੀਨ ਐਕਟ, 19502SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਬਣਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਛੱਡਣ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 31 ਮਾਰਚ, 1967 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

3.2 ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸਵਰਗੀ ਵੇਂਕਟ ਅਨੰਤ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਚੇਨਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਟੈਨੈਂਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 38-ਬੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ—

1SUPERSCRIPT ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ 'ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਮੀਨ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ

2 ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ' ਕੱਮਦਾਨਮ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 85 ਏਕੜ 23 ਗੁੰਟਾ ਜਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਾਲਕ ਨੇ 85 ਏਕੜ 23 ਗੁੰਟਾ ਜਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਚੇਨਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ।

3.3 ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਮੂਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੈ, ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ 1975 ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ 38-ਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੇਵਲ 2001 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 1967 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਨ, ਨੇ ਫਰਵਰੀ, 2002 ਵਿੱਚ ਜੋਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ, ਮਹਬੂਬਨਗਰ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਲੀਤਾ ਉੱਠਾਉਂਦਿਆਂ ਦੋ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 4620/2005 ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 4988/2005) ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ 19 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 23 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਸ਼ਾਦਨਗਰ ਦੁਆਰਾ 31 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1967 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਦੇ ਮੂਲ ਦਾਖਲੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

3.4 23 ਮਾਰਚ, 2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 2786/2013 ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 2787/2013) ਦਾਖਲ

ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ 09 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਰਿਵ. ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 5443/2013 ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2786/2013 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਿਵ. ਸੀ.ਆਰ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 5432/ 2013 ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2787/2013 ਵਿੱਚ) ਵੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸੀ) ਸੀ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 8209- 8210/ 2014 ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 4 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੇਠਲੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਸੀ:

“ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਣਗੇ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਹੋਈ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ,

ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

3.5 ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੈਸ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਮੁੜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲ ਗਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ

ਜਿਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਸ਼ਾਦਨਗਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 31 ਮਾਰਚ, 1967 ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ) ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਬਹਿਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰ ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੋਵੇ,

ਛੋਟੇ ‘ਸੀਪੀਸੀ’ ਕੇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸੀਮਿਤ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬੱਬੂ ਉਰਫ ਕਲਿਆਂਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲਿਲੀ ਥਾਮਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ, ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਚੇਨਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਪੀ ਰੈੱਡੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ, ਉਸ ਦਾ ਸਹੀ ਨਾਮ ਬੁੱਚੀ ਰੈੱਡੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਅਲੀ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ/ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਛੱਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 38-ਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਰਾਹਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1967 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 1967 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 35 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਗਲਤਫਹਮੀ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਇਕਤਰਫਾ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਮੁੜ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ 09 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਖਾਰਜੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 4 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਮਦਨ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਅਤੇ ਵੈਧ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ 1967 ਤੋਂ 2001 ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਭੂਮੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰ ਸਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਰਜ। ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜ 1967 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇ ਭੂਮੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ 35 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਵਾਲੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ, ਸਕੂਰੂ ਬਨਾਮ ਤਾਨਾਜੀ8$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਅਤੇ ਧਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਬੀਜਾਪੁਰ ਕੋਆਪ. ਮਿਲਕ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਿਟਡ9$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਗਲਤ ਵਰਣਨ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੁੱਚੀ ਰੈੱਡੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ

ਵਿੱਚ ਪਾਪੀ ਰੈੱਡੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਆਮਦਨ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਨਾਮਤ:

8SUPERSCRIPT (1985) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 590

9 (2007) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 109 ਫੈਸਲ ਪੱਟੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟਵਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੇਠ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ 1967 ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ 35 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੁਲਝਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਭੂਮੀ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਸਮੀਖਿਆ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ 23ਜੀ ਮਾਰਚ, 2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਯਾਚੀਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਤੱਥ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਸੀ) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਸ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।" 12. ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਅਧਾਰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"1. ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ - (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ -

(ਅ) ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਵਲੋਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, (ਬੀ) ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਵਲੋਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ (ਸੀ) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਜੋ, ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ

ਆਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਾਰ ਦੋਨਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਕੇ, ਉਹ ਅਪੀਲਾਂਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

[ਵਿਆਖਿਆ-ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਣਾ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।]"

13. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਸਾਫ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ (i) ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; (ii) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ; ਜਾਂ (iii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗੀ।

14. ਕਰਨਲ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ10, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੁਮਰਾਹੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"12. ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਕ ਰੁਟੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਨੂੰ ਲੰਬਾਈ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੁਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁ□ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਸੁਚਾਰੂਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਚੰਦਰਾ ਕਾਂਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਹਬੀਬ" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਿਆ :

'ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਦਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵੱਲ ਅਣਇੱਛੁਕ ਰੁਝਾਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਛੱਡ ਜਾਂ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਇਕ ਭੁੱਲ ਦੁਆਰਾ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ... ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ ਇੱਕ ਕੁੰਵਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਮਾਨਿਆ ਫੀਚਰ ਅੰਤਿਮਤਾ ਦਾ ਹੈ।' "

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"11. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਤੰਬਰ 1959 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ 'ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ' ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਹਾਲਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ 'ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ' ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ 'ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ' ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਫਰਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਮੁੜ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਲਈ ਹੀ ਹੈ।'

8. ਫਿਰ, ਮੀਰਾ ਭੰਜਾ ਬਨਾਮ ਨਿਰਮਲਾ ਕੁਮਾਰੀ ਚੌਧਰੀ14$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਅਰਿਬਮ ਤੁਲੇਸ਼ਵਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਅਰਿਬਮ ਪਿਸ਼ਾਕ ਸ਼ਰਮਾ15$_{SUPERSCRIPT}$ ਤੋਂ ਇੱਕ ਉਦਧਰਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਉਦਧ□ਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

9. ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਜੋ ਸਵੈ-ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ 'ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਨਾ' ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਸਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ 'ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

"54. ਅਨੁਚਛੇਦ 137 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 145 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਹੋਰਾਂ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 145 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਨਿਯਮ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"41. ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਬੇਨਤੀ - (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ
ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁੱਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ -

(a) ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ
ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ,

(b) ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ

(c) ਛੋਟੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ,

ਅਤੇ ਜੋ, ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।'

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XL ਨਿਯਮ 1 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਗਲਤੀ ਦੇ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XL ਨਿਯਮ 5 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

XXX XXX XXX

56. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੀ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ

ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬੜੀਆਂ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀਆਂ ਬੈਂਚਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਲੈਣਾ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 136 ਜਾਂ ਲੇਖ 32 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੰਚਿਤੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

XXX XXX XXX

58. ਹੋਰ ਵੀ, ਸਰਲਾ ਮੁਦਗਲ ਮਾਮਲੇ16 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XL ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡਰ 47 ਦੀ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਲਾ ਮੁਦਗਲ16 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਗਲਤੀ ਉਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਅਤੇ ਲੱਭਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੋ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 494 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਫੈਸਲਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। "ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ"9 ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ-ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ "ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੇਕੀ ਰਾਮ17 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੋਹਾਨ ਮਾਰ ਬੈਸਿਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕੋਸ. ਬਨਾਮ ਮੋਸਟ ਰੈਵ. ਮਾਰ ਪੌਲੋਸ ਅਥਾਨਾਸੀਅਸ18 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਉਹ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਅਣਦੇਖੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਟੀ.ਸੀ. ਬਸੱਪਾ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਨਾਗੱਪਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ। ਹਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂ ਕਾਮਠ ਬਨਾਮ ਅਹਮਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਹੋਵੇ; ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਸਲੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਉੰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਗਲਤੀ, ਕੇਵਲ ਗਲਤੀ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ-ਕੱਟ ਨਿਯਮ ਸੁਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਪਾਠਕ ਨੇ ਚਗਲਾ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ – ਬਟੁਕ ਕੇ ਵਿਆਸ ਬਨਾਮ ਸੂਰਤ ਬੋਰੋ ਮਿਊਨਿਸਿਪੈਲਿਟੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਪਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪੜਚੋਲ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਪਰੀਖਿਆ ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਆਧਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਵੀ ਟੁੱਟਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਆਇਕ ਰਾਇਆਂ

ਵਿੱਚ ਵੀ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਸਪਸ਼ਟ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਜੱਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਮੰਨ ਸਕਦਾ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀ ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਆਇਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਟੀਕਲ 137 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਲਾ ਮੁਦਗਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

"ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ।" (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਇਹ ਵੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹੋਣ। ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਹਾਈਟੈਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਥਰਮਿਕਸ ਐਂਡ ਹਾਈਡ੍ਰੋਪਾਵਰ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ22SUPERSCRIPT, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"10. ....ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਵੱਖਰਾ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਕੋਈ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੁਪੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

18. ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹੇਠ, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਜੈਨ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਨ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਪਬਲਿਕ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ23SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"11. ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਅਰਜੀਦਾਰ ਦੀ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਰਜੀਦਾਰ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਅਸਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ।

12. ਜਦੋਂ ਇਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਮਧਿਆਂਤਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਧਿਆਂਤਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਇਕ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਦੂਜੀ ਪਾਰੀ' ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮਾਯਾਵਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ24$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਅਰਜੀ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬਿੰਦੂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"20. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ:

20.1. ਜਦੋਂ ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਬਣਾਉਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ:

(i) ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਜੋ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ;

(ii) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਭੁੱਲ; (iii) ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਣ।

"ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਨੇਕੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੋਰਮ ਮਾਰ ਬਾਸੇਲਿਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕੋਸ ਬਨਾਮ ਮੋਸਟ ਰੈਵ. ਮਾਰ ਪੌਲੋਸ ਅਥਾਨਾਸਿਅਸ & ਓਰਸ.18 ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ "ਉਹ ਕਾਰਨ ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਹੈ" ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸੰਦੂਰ ਮੈਂਗਨੀਜ਼ & ਆਇਰਨ ਓਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ & ਓਰਸ.25 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਏ ਗਏ ਹਨ।

20.2. ਜਦੋਂ ਸਮੀਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ: -

(i) ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦੀ ਦੁਹਰਾਈ ਨਤੀਜਾਖੇਜ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ii) ਮਾਮੂਲੀ ਗਲਤੀਆਂ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(iii) ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੂਲ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(iv) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਠੋਸਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਭੁੱਲ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

(v) ਸਮੀਖਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਲਈ ਹੈ।

(vi) ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। (vii) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਉਹ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਖੋਜਣ ਲਈ ਮੱਛੀ ਮਾਰਨੀ ਪਵੇ।

(viii) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(ix) ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।"

20. ਅਰੀਬਮ ਤੁਲੇਸ਼ਵਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਅਰੀਬਮ ਪਿਸ਼ਾਕ ਸ਼ਰਮਾ15 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਈਜ਼ਮਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"...ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ26$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 226 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਭੁਲਾਵੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੱਦਾਂ ਹਨ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ 'ਤੇ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਭੁਲ ਲੱਭੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਰੂਪ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲ ਸੇਨਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ27$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"21. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ex debito justitiae। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧੂ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸਟ ਭੁੱਲ' ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"22. ਸ਼ਬਦ 'ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸਟ ਭੁੱਲ' ਆਪਣੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ, ਸਕ੍ਰੂਟਨੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਭੁੱਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸਟ ਨੈਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਲੰਬੀ ਬਹਿਸ ਅਤੇ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸਟ ਭੁੱਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(3)(ਐਫ)। ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਾ/ਨਿਰਣਾ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ"।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

23. ਐਸ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ28, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਕਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਆਂਤਰਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ :

"18. ਨਿਆਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਆਂ ਇਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੰਗਤਤਾ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪਬਲਿਕ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਉੰਨਾ ਸਖਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਲਾਅ ਵਿੱਚ। ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਨਿਆਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਿਟ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਇਕਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਣਾਮ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਰਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ। ਫਰਕ ਗਲਤੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਸ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਬਹਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਂਤਰਿਕ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗਲਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹੋਵੇ"।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

24. ਪਟੇਲ ਨਰਸੀ ਠਾਕਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਸਿੰਘਜੀ ਅਰਜੁਨਸਿੰਘਜੀ29, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"4..... ਇਹ ਅਚਰਜ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋਈ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ....."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਰਾਮ ਸਾਹੂ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਰਾਵਤ ਅਤੇ ਹੋਰ30, ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 114 ਨੂੰ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 114 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੇਵਲ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੁੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਪਰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜੋ ਕਿ ਏ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 CPC। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਏ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿਰਣਾ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਚਿਤ ਲਗਨ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ. ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ" ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਵਾਕ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ "ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ" (ਹਵਾਲੇ: ਛੱਜੂ ਰਾਮ v. ਨੇਕੀ ਰਾਮ17 ਅਤੇ ਮੋਰਨ ਮਾਰ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲੀਕੋਸ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ Rev. Mar Poulose Athanasius and Others 18).

27. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਡਰ XLVII ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਤਿੰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਸਬੰਧੀ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ 09 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਮੀਖਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹੇਠ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪ੍ਰਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਤਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋਕਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

28.ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਫੋਟੋਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉਹੀ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਆਮ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ।

1967 ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅੱਗੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਖੁਲਾਸਾਤਮਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"2. .....1967 ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅੱਗੇ ਕਥਿਤ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਣ। 1967 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਜੌਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਦੌੜੇ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ 1967 ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਥਿਤ ਸਮਰਪਣ 1967 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਜੌਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਕ/ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ (ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ 'ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ) ਐਕਟ, 1973 ਅਧੀਨ। ਜੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ 1967 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਛੋਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38-ਈ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਕ ਨੇ ਛੋਟ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜੌਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਹੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ 1967 ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

4. ਹੋਰ, ਜੌਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 1967 ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ 1967 ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਸਹੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ 16.06.2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਕ.36.34 ਗੁੰਟਾਸ ਲਈ ਮੁੜ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

5. ਸਾਲ 1967 ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲੀ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ, ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਕਥਿਤ ਸਾਲ 1967 ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਣ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੈਲਿੰਗ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਦਨਗਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਐਕਟ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਤਿਆਰ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਲੱਭੇ ਸੰਯੁਕਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੀ. ਆਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਹੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਹੈ।

29. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 9 ਜੁਲਾਈ,

2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੀ ਗੁਹਾਰ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਥਿਤ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੱਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ। ਪਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਗੁਹਾਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਿ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗੁਹਾਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 20 ਫਰਵਰੀ, 2014 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੇਂ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਉਹ ਬਿੰਦੂ ਮੁੜ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

30. 20ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਦੋ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ [ਸੀਆਰਪੀਜ਼ ਨੰਬਰ 4620 ਅਤੇ 4988 ਦੇ 2005] ਨੂੰ 2ਰੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 19ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਚੱਲੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 23ਜੀ ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੂਜੀ ਸੇਟ ਦੀਆਂ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ, ਨੂੰ 9ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ 20ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਮਬੱਧਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਸਰੰਡਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਛਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ, ਕਾਰਨ ਉਹ ਬੇਹਤਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਤਦ ਉਭਰਿਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 2ਰੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2005 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਪਾਸੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ; ਦੂਜਾ ਮੌਕਾ ਤਦ ਉਭਰਿਆ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 23ਜੀ ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ; ਤੀਜਾ ਮੌਕਾ ਤਦ ਉਭਰਿਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 23ਜੀ ਮਾਰਚ, 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੂਜੀ ਸੇਟ ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ; ਚੌਥਾ ਮੌਕਾ ਤਦ ਉਭਰਿਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੋ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ 9ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗੀ ਗਈ, ਜੋ 20ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ; ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਮੌਕਾ ਤਦ ਉਭਰਿਆ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ 9ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਅਤੇ 20ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ।

32. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਦਿਖਾਉਣਗੇ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ

ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੈਰਾਕਸ ਕਾਪੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ 'ਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 09ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ 1967 ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਦਾਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ 'ਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਵਿਚਾਰਣਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਬਲਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਲਬਧ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ।

33. ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਦਾ ਖੁਦ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਦਾ ਹੀ ਰਾਜਸਵ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸੁਧਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ੈਰਾਕਸ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਸਨ ਅਤੇ 9ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਖੋਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 CPC ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ ਕਿ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣ, ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ/ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੂਤ ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਸਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਕੁਝ ਠੋਸ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰੋ।

34. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਲਫਨਾਮੇ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਹੇਠ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬਹਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ ਉੱਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਾ-ਉਤਪਾਦਨ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੇ ਪੰਜ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ, ਜੋ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਗੰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

35. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਵੀ, ਇੱਕੋ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ... ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ “ਅਸਲੀ” ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਨਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼/ਸਬੂਤ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੇਜ਼ ਪਲਟ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ।

36. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ□□ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸਮਝ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗਏ ਬਿਨਾਂ। ਨਤੀਜਤਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2022 ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ 9 ਜੁਲਾਈ, 2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ CRP ਨੰਬਰ 2786/2013 ਅਤੇ CRP ਨੰਬਰ 2787 ਦੇ 2013 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

37. ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਜ੍ਵਾਨ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਸ਼ੇਵਾਲੀ ਮੋਂਗਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate